

Stichting Wasjikwa Jaarverslag 2023

Bestuur Stichting Wasjikwa**Martha Sabajo**, voorzitter**Leander Vermaning**, secretaris/
penningmeester**Colofon**

Wasjikwa betekent 'Ons huis' in het Lokono, taal van het Inheemse Arowakse volk uit Suriname. Wij komen samen in ons huis om de Inheemse cultuur te delen en te beleven. Om het te (her)waarderen en door te geven.

Stichting Wasjikwa
Van Speijkstraat 119 hs
1057 GT Amsterdam
T: 06-45575788
Reknr: NL20TRIO 0320 5574 21

E: wasjikwa@gmail.com
www.wasjikwa.com
Socials: @wasjikwa

Inhoudsopgave

pagina 5

Voorwoord

pagina 6

Onze activiteiten in 2023

pagina 11

Jaarrekening

Towards a Post-Extractive Culture door Disobedient Future, Stedelijk Museum, februari 2023

Voorwoord

Wasjikwa heeft in 2023 een vliegende start gemaakt met workshops, lezingen en bijgedragen aan verschillende evenementen. Dit jaar heeft Wasjikwa workshops georganiseerd op een nieuwe locatie, het Atelier Groeten van Marc, in Amsterdam West. Deze locatie is dichtbij ons vestigingsadres, waarbij we ook hebben gelet op bereikbaarheid en geschiktheid voor onze activiteiten. Het is een mooie lichte ruimte, waar onze deelnemers prettig kunnen samenwerken. We hebben de workshops kralen weven en Inheemse schouderdoek georganiseerd en via onze sociale mediakanalen Facebook en Instagram hebben wij nieuwe deelnemers bereikt.

De workshop Inheemse schouderdoek hebben wij verbonden aan de Bigi Spikri, een wandelmars die elk jaar plaatsvindt voor het herdenkingsmoment bij het Nationaal Slavernijmonument in het Oosterpark te Amsterdam. We wilden graag participeren aan dit evenement, omdat op 1 juli 2023 de inluiding plaatsvond van het 'Herdenking 150 jaar Slavernijverleden'. Van belang was ook de excuses van Koning Willem-Alexander dit jaar tijdens de Herdenking voor het Nederlandse slavernijverleden, in zijn woorden: *"Vandaag sta ik hier voor u. Als uw koning en als deel van de regering maak ik vandaag deze excuses zelf. Ze worden door mij met hart en ziel intens beleefd."* (Bron: NOS). Wij wilden ook graag onze bijdrage leveren aan dit historisch moment voor de nazaten van de voormalige koloniën van Nederland.

In oktober 2023 hebben wij wederom geparticipeerd aan de coalitie voor Indigenous Liberation Day, als coalitiepartner van Stg. Aralez. Daarnaast gaven wij diverse presentaties over de Inheemse cultuur en geschiedenis van Suriname, waaronder tijdens het event 'Towards a Post-Extractive Culture' van Disobedient Futures in het Stedelijk Museum en voor docenten geschiedenis tijdens de jaarlijkse bijeenkomst van de Commissie Wereldgeschiedenis.

Nieuw voor ons was de deelname aan een traject speciaal voor jong-volwassenen opgezet door Milieudefensie, nl. de Fair Future Generator. Hierbij kunnen jongeren hun maatschappelijke diensttijd gebruiken om werkervaring op te doen bij een organisatie, die zich bezighoudt met klimaat en activisme. Zoé Dassaud heeft bij Wasjikwa drie maanden met heel veel enthousiasme het bestuur ondersteund. De opdracht waar zij aan heeft gewerkt, was een artikel schrijven voor Wasjikwa magazine speciaal voor Indigenous Liberation Day 2023. Het onderwerp waar zij zich in heeft verdiept was Diepzeemijnen, een 'nieuwe' soort extractievorm waar Nederland ook actief mee bezig is, maar waarover nog relatief weinig over bekend is. Het was heel leerzaam voor onze organisatie om een jongere te begeleiden, en we zetten dit traject dan ook door in 2024.

U kunt in dit jaarverslag nog uitgebreider lezen over onze activiteiten en wij delen ons financieel verslag voor 2023.

Foto's links: Kranslegging Ketu Koti bij het Nationaal Slavernijmonument door Koning Willem-Alexander o.b.v. Inheemse jongeren van de groep Wehpokamanong; publiek bij het 1492 Tribunaal tijdens 12 oktober Indigenous Liberation Day

ONZE ACTIVITEITEN IN 2023

WORKSHOPS

Dit jaar hebben wij veertien workshops aangeboden op het gebied van Inheemse ambacht: kralen weven en Inheemse schouderdoek knopen. Speciaal in aanloop naar Ketikoti hebben wij voor de eerste keer een thema aangeboden voor de gepersonaliseerde schouderdoek, dat was de **'Surinaamse vlag'** vanwege de bijzondere Herdenking van het Slavernijverleden door Ninsee. Bijzonder door de komst van Koning Willem-Alexander en zijn excuses voor het slavernijverleden. Centraal tijdens onze workshops zijn community, het delen van verhalen tussen onze deelnemers (jong en oud met verschillende achtergronden) en overvloed. In ons huis is iedereen welkom, en dat gevoel willen wij graag overbrengen door onze gastvrijheid en openheid. Daarnaast zorgen we voor een toegankelijke bijdrage, zodat iedereen mee kan doen.

INDIGENOUS LIBERATION DAY

Onder de naam **Indigenous Liberation Movement** hebben Aralez, Tribes Movement, Mabikas Foundation, Free West Papua, Aweroekana, Nederlands Centrum voor Inheemse Volken (NCIV) en Wasjikwa het gehele jaar samengewerkt aan de voorbereiding van een manifestatie omtrent 12 oktober: Indigenous Liberation Day. Daar zijn wij mee gestart in januari middels maandelijkse meetings gefaciliteerd door Aralez. Tevens organiseerde de coalitie twee Mapu ceremonies tijdens het zomer- en herfstseizoen. Voor de dag van 12 oktober werd er hard gewerkt aan een 1492 Tribunaal, waarvoor speciaal 'rechtzaken' werden voorgedragen en pinatas gemaakt in co-creatie sessies met al onze partners en vrijwilligers. Tevens werd de 80/20 Earth Defenders campagne opgezet welke zich richt op het feit dat Inheemse volken 80% van 's werelds biodiversiteit beschermen maar zij nog minder dan 1% ontvangen uit fondsen gericht op klimaatoplossingen. Dit jaar werd deze campagne ingezet voor de strijd van Inheemse volken in Suriname. 12 oktober werd er in de ochtend gestart met een protestmars vanaf de Dam naar het Java eiland, waar het Tribunaal plaatsvond. Het avondprogramma 'Land back: Undoing the doctrine of discovery' vond plaats in Pakhuis de Zwijger met diverse sprekers, break-out sessies en een Solidarity markt.

PRESENTATIES

Wasjikwa heeft mooie uitnodigingen ontvangen van verschillende organisaties, waar wij onze bijdrage mochten leveren in de vorm van presentaties over Surinaams Inheemse cultuur en geschiedenis:

Januari: **'Surinaams Inheemse zichtbaarheid in onze koloniale erfenis'** georganiseerd door het Research Center for Material Culture van het Wereldmuseum Amsterdam. Het bestuur heeft vooraf een bezoek gebracht aan het depot van het Wereldmuseum om in gesprek te gaan met het museum over de betekenis van Inheemse objecten in beheer van het museum. Tijdens het event gaven wij vervolgens een lezing over de traditionele hangmat in gezelschap van andere Inheemse cultuurdragers.

■

Indigenous Arts Workshop

PIÑATA MAKING SESSIE 1

ARALEZ

Wat gaan we doen?
Op 12 oktober is het Indigenous Liberation Day. Hiervoor maken wij piñatas en andere kunst om onze identiteiten, culturen, verhalen en onze strijd zichtbaar te maken aan het bredere publiek. Maar ook om de jongere generatie

PRESENTATIES

Februari: Event **‘Towards a Post-Extractive Culture’** georganiseerd door Disobedient Futures in het Stedelijk Museum. In een panelgesprek en performance deelden vertegenwoordigers van Aweroekana (Simyuru en Aduanamo), Inheems Kennis Centrum (Tony Pierre) en Wasjikwa (Martha Sabajo en Leander Vermaning) verhalen en liederen van de Inheemse gemeenschap bij een kampvuur.

Suriname Museum: Speciaal in aanloop naar de opening van het **Suriname Museum** gepland rondom de viering van 50 jaar Onafhankelijkheid Suriname werden Cultuurtafels georganiseerd om de verschillende bevolkingsgroepen de gelegenheid te geven hun voorkeuren te geven voor de invulling van de openingstentoonstelling. Diverse vertegenwoordigers van Inheemse organisaties hebben deelgenomen aan de Cultuurtafel Inheemse gemeenschap en hun input geleverd.

September: Lezing Inheemse cultuur & geschiedenis anno 2023 tijdens de jaarlijkse bijeenkomst van de commissie Wereldgeschiedenis van de vereniging voor geschiedenisdocenten Nederland (VGN). Het thema van de avond was **‘Suriname in wereldhistorisch perspectief’**. Het bestuur heeft verteld over de stichting, haar doelstellingen en ging in gesprek met het publiek. Wij hebben onze magazines verspreid om de boodschap af te geven, dat wij bezig zijn bronmateriaal te produceren in eigen beheer.

MILIEUDEFENSIE: FFG

Milieudefensie heeft de **Fair Future Generator MDT** in het leven geroepen om jongeren tussen de 18-29 jaar op te leiden middels een traineeship van 4 maanden met een trainingsweekend, inspiratiesessies en werken aan een klimaatproject naar keuze. In augustus is Zoé Dassaud bij Wasjikwa gestart met haar traineeship. Zij is op stap geweest met ons naar activiteiten en heeft ons ondersteund met haar kennis. De opdracht waaraan ze heeft gewerkt, is het schrijven van een artikel over Diepzeemijnen speciaal voor het Wasjikwa magazine in het kader van 12 oktober: Indigenous Liberation Day.

WASJIKWA MAGAZINE

Voor Indigenous Liberation Day heeft de redactie gewerkt aan een special, daarvoor hebben een aantal coalitiepartners w.o. Leo van der Vlist (NCIV) en Myra Collis (Mabikas Foundation) bijgedragen met artikelen. Er is een mooie fotoreportage van de protestmars en het programma in Pakhuis de Zwijger, kortom een blijvende terugblik op deze belangrijke manifestatie.

We hebben een speciale uitgave gemaakt in opdracht van **Aweroekana Cultura**, jongerenorganisatie o.l.v. Simyuru Tjaäroeme. Simyuru heeft zich ingezet om samen met andere Inheemse jongeren de Inheemse dag te programmeren tijdens het Kwaku Festival op 5 augustus. In de special staan twee interviews met de Inheemse voortrekkers Angelique Arrindell en Diana Vlet, die zich op hun eigen wijze inzetten via hun organisaties voor Inheemse belangen in Nederland.

In juli 2023 hebben wij een 2e druk uitgegeven van Wasjikwa magazine met als thema Inheemse jongeren. Mede dankzij een gift van **Stichting Stoeldraaier** hebben wij dit nummer samengesteld en 300 exemplaren kunnen verspreiden onder Inheemse jongeren in Suriname in Kawemhakan via Stichting Mulokot en de VO school in Apoera, waarbij Idris Fredison, medewerker bij de Vereniging van Inheemse Dorpschoufden (VIDS), ons heeft bijgestaan om de jongeren te bereiken.

VOORUITBLIK 2024

We willen onze samenwerking binen de coalitie Indigenous Liberation Movement continueren, zodat er blijven aandacht wordt gegeven aan 12 oktober. We vinden het van groot belang dat we stilstaan bij het narratief van de zogenaamde ‘Ontdekking’ van de Amerikas door Columbus. Dit is een continue dekolonisatie- en bewustwordingsproces, waarover Wasjikwa ook steeds meer leert. Voor 2024 staat het project Celebrating Indigenous Knowledge op het programma: een serie workshops en masterclasses in aanloop naar een modeshow. Tijdens deze show willen wij Inheemse ontwerpers belichten met hun eigen ontwerpen en middels storytelling, muziek en food het publiek laten kennis maken met de Inheemse cultuur en geschiedenis. Tenslotte blijven wij onze workshops op het gebied van ambacht aanbieden en kijken uit naar een nieuwe Wasjikwa special.

JAARREKENING 2023

LASTEN		BATEN	
Vaste lasten:		Donaties:	
Webhosting	---	Vrienden van Wasjikwa	€ 350,00
Bankrekening	141,60	Giften	€ 240,00
		Subsidie:	
		Stg. Stoeldraaier	€ 2.107,57
Operationele kosten:		Project inkomsten:	
Wasjikwa Magazine	€ 1.714,00	Wasjikwa Magazine	€ 1.446,00
Workshops (intern)	€ 2.352,71	Workshops (intern)	€ 548,50
Administratie	€ 181,23	Workshops; presentaties (extern)	€ 3.180,85
Diversen			
Totaal	€ 4.389,54	Totaal	€ 7.872,92
		Resultaat	€ 3.483,38

TOELICHTING

We hebben in het afgelopen jaar meer Vrienden van Wasjikwa mogen verwelkomen die een jaarlijkse bijdrage van Eur 60,00 hebben gedaan aan onze stichting. Daarnaast hebben wij donaties ontvangen, Stichting Stoeldraaier heeft een subsidie verstrekt voor de oprichtingskosten van onze stichting en de samenstelling en verspreiding van Wasjikwa magazine met het thema Inheemse jongeren. Wij danken iedereen voor de ondersteuning!

De workshops in eigen beheer hebben (nog) geen winst opgeleverd, vanwege de hoge kosten voor huur van de lesruimte, maar dat is wat ons betreft vooral een investering in kennisoverdracht. Daar staat tegenover dat we meer aanvragen ontvangen voor workshops en presentaties voor externe opdrachtgevers, wat een mooie inkomstenbron vormt. Hiermee kunnen wij meer investeringen doen in onze doelstellingen, projecten en randvoorwaarden voor onze taken.

Foto's van boven naar onder: Bijeenkomst VGN in Utrecht; Lezing Wereldmuseum; vrijwilligersbijeenkomst 'Varen met Wasjikwa'; terugblik workshops hangmat knopen, kralen weven en keti koti schouderdoek; 1 juli Bigi Spikri wandelmars met Marilyn van Rijn & Rachel Getrouw; Dewika Landburg van VOJ Apoera, Suriname met Wasjikwa magazine.

Foto's achterzijde: Deelnemers 1 juli Bigi Spikri wandelmars - aankomst Oosterpark, Amsterdam; Protestmars Indigenous Liberation Movement op het Rokin

